

Няколко въвеждащи слова от редактора

Когато за пръв път получих оригинала на "Бягство", изчетох го наведнъж, до късно през нощта, и поне десетина пъти ми се надигна буца в гърлото, а на пет-шест места си и поплаках. "Добре," – ще каже някой, – "но вие, невъзвращенците, имате по-специална нагласа към емигрантските преживявания". Така е. Това, което още не съм ви казал, обаче, е, че аз вече бях чувал от Доктора разкази за основните моменти от живота му, а освен това половин година преди довършването на оригинала, докато му бях на гости в Тоскана, бях го вече прочел, тоест две трети четях за втори път! Ето, това е въздействие.

Оттук нататък се сещате, предполагам, че проекта на Д-р Симов стана и мой проект. Това трябваше да види бял свят, и то на всяка цена! Дечицата на България трябва да чуят тази история. Ама днешните не четат и не се интересуват? Добре, но утре ще дойдат други, гарантирам ви го. И трябва да вярваме, че те ще искат да знаят. Ако ли не, ще трябва да се съгласим, че България е загубена, и то завинаги.

"Бягство" е прелестен разказ за един вълнуващ и почтен живот, прямо и точно както всичко си е било, на един достолепен човек, който няма да седне да каже на черното бяло, който се е трудил както само българите знаят да се трудят, който е жаден за наука, неуморно се е учил и не престава да се учи до преклонна възраст, който е обичал и обича Родината си и милее за народа си (както повечето от тези, които бяхме наречени "невъзвращенци"), който е алтруист до болка...

"Бягство" е една откровена изповед, равносметката на цял един живот. И то какъв живот! Животът на един добър, общителен човек, който е и светец и грешник едновременно, и не се свени да покаже и двете – с други думи, истински Човек. Един българин, който е преизпълнен едновременно и с обич и с омраза към своите, неизменно го демонстрира и непрестанно го афишира – с други думи, голям Българин. Има ли по-велик път, извървян от някой българин, от пътя на гордото, упорито и любознателно граовско селянче до изискания светски интелектуалец и изявен специалист-медик?

***

Повестта, така както е завършена сега, представлява литературна особеност и в друг един план. Надявам се специалистите-българисти да проявят разбиране, но представената книга е във възможно най-оптималния вариант, като език и стил. Официалните канони са пренебрег-

нати до известна степен, така щото да се запазят две особености на разказа на Доктора: елементи от шопско-македонския диалект на неговото детство, запазени и до днес в живия говор на автора, както и често проявяващата се немска конструкция на изразите му, резултат от факта, че в Германия е прекарал най-продължителната част от съзнателния си и творчески живот – около 40 години. С неговото съгласие, реших, че е по-добре да нарушим тук-там правилата, за да запазим свежестта на повествованието, така както автора го изказва. Естествено, Читателят ще бъде крайния съдник за успеха на тази идея, езика и стила да следват говора на разказвача, а не просто правилата на граматиките. Представеният компромис в това отношение търпи критика, както е с всеки компромис, и е просто израз на нашия вкус. Дано ви хареса, и дано не навреди на възприятието на описваните събития – целта е просто да ги представи реалистично!

Иван Даракчиев